

Hon är astronom

Har du sett Saturnus' ringar? I år ligger planeten bra till, men ringarna är svårare att få syn på. Ringarna ser vi nästan precis från sidan och i min lilla kikare framstår planeten inte ens som en oval. Ingen trippelplanet här inte, hade en annan Galilei sagt, alltså precis som den riktiga Galilei gjorde när han åren efter sina första observationer tog en titt till på Saturnus. Han blev konfunderad, men skrev ner vad han såg. Det är förresten något som en hel del vanliga människor i Sverige också gjort under årets första månader. Jag tänker på alla som såg Venus utan att känna igen henne och skickade mejl till redaktionen, och på dem som såg eldklotet den 17 januari (sidan 10). De som bloggade om vad de sett, skickade in kommentarer till tidningar och andra medier. Bli konfunderad, skriv ner vad du ser. Det är bra disciplin det där.

Galilei brukade lufta sina funderingar och konfunderingar med sin dotter Virginia. Hon var nunnan och hans ständiga samtalspartner. Liksom följande seklers förmågor som Henrietta Leavitt, Caroline Herschel (se henne på sidan 22) och andra har hon hamnat i skymundan när vi bejublar de stora astronomernas vetenskapliga bravader.

Nuförtiden är det bättre ställt för rymd- och astronomikvinnorna, men ibland undrar jag om vi kommit speciellt långt. Kvinnorna finns inom proffsastronomi och rymdbranschen och i astronomiföreningar, men mer glest än vad som känns rimligt.

På sidan 44 tänker Assi Süer att nästa Galilei kanske föds i år. Om 25–30 år får vi reda på hur hennes systemskifte kommer att se ut. Hennes systrar gör redan grundarbetet.

Robert Curmy

Astronytt: 100 timmar astronomi, bastuplaneten, satellitkrock, eldklot, m. m...	4
<i>SÅ SKA HUBBLE RÄDDAS</i>	12
Tomas Dahlén om Hubbleteleskopets uppgradering - och tidigare bekymmer.	
<i>PROFILN: CHARLOTTE HELIN</i>	18
Modellbyggaren och eldsjälén intervjuas hemma i Halland.	
<i>TOBIAS TELESKOPET</i>	22
Tobias Öhman byggde ett eget teleskop och dokumenterade med bilder.	
Stjärnhimlen, sol, måne och planeter under april, maj och juni	26
<i>TIO ÅR MED SETI@home</i>	30
Johan Valentin firar dataprogrammet som gjort succé trots uteblivna aliens.	
Korsordssudoku	34
Nya böcker m.m.	36
Messierkatalogen: ännu en stjärnhop i Kusken	38
Läsarnas forum: debatt om ljusföroreningar, planeter och farliga stjärnor	40
<i>ASTRONOMI I SKOLAN: RYMDBOXEN</i>	43
Odd Minde presenterar ett norrländskt astronomiårsprojekt.	
Krönika: Assi Süer funderar över astronomin efter Galilei	44
Sputnik: serie av Ainur Elmgren	45
<i>KOSMISK MUSIK UNDER ASTRONOMIÅRET</i>	46
Harriet Malmquist berättar om sfärernas musik anno 2009.	
Föreningslivet	48
<i>KALENDARIUM FÖR INTERNATIONELLA ASTRONOMIÅRET</i>	50
Allt som händer i Sverige fram till juni, med tips om internationella projekt.	